

कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको व्याकरणिक
कोटिको प्रयोग

कमल राज ढकाल

परीक्षा क्रमाङ्क : २८०६२१/०७३

त्रि.वि.वि. दर्ता नं. : ९-२-५५-५५७-२००९

त्रिभुवन विश्व विद्यालय शिक्षा शास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षा विभाग
अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह चौथो सेमेस्टरको नेपा. शि. (५४४)
पाठ्यांशको प्रयोगका निम्ति प्रस्तुत

शोधपत्र

२०७३/२०१६

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग
शिक्षा शास्त्र केन्द्रीय विभाग
त्रि.वि. कीर्तिपुर

प्रतिबद्धता पत्र

यस शोध प्रतिवेदन भित्रका सामग्रीहरु कहीं कतैबाट साभार गरिएका छैनन् । यसका कुनै पनि अंश अन्य प्रयोजनका लागि उपयोग र प्रकाशनमा आएका पनि छैनन् । प्रस्तुत शोध प्रतिवेदन नितान्त मौलिक भएको प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु ।

मिति : २०७३/०९/०५

.....

कमल राज ढकाल

शोधार्थी

निर्देशकको सिफारिस पत्र

त्रिभुवन विश्व विद्यालय शिक्षा शास्त्र सङ्काय अर्न्तगत नेपाली भाषा शिक्षा विषयको नेपा.शि. ५४४ पाठ्यांशको प्रयोजनार्थ प्रस्तुत 'कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको व्याकरणिक कोटिको अध्ययन' शीर्षकको शोधपत्र शोधार्थी कमल राज ढकालले मेरा निर्देशनमा तयार पार्नु भएको हो । परिश्रमपूर्वक तयार पारिएको यस शोधपत्रको अध्ययन र प्रस्तुतीकरणबाट म पूर्णतः सन्तुष्ट छु । अतः यस शोधपत्रको आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि सिफारिस गर्दछु ।

.....
सहप्रा.डा. माधव प्रसाद पौडेल

(शोध निर्देशक)

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

त्रि. वि. कीर्तिपुर

मिति : २०७३/०९/०६

Dec. 21, 2016

त्रिभुवन विश्व विद्यालय
शिक्षाशास्त्र सङ्काय
नेपाली भाषा शिक्षा विभाग
कीर्तिपुर काठमाडौं

स्वीकृति पत्र

त्रिभुवन विश्व विद्यालय शिक्षा शास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षा विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह चौथो सेमेस्टरको नेपा.शि. ५४४ पाठ्यांशको प्रयोजनार्थ कमल राज ढकालले 'कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको व्याकरणिक कोटिको अध्ययन' शीर्षकमा तयार पार्नु भएको प्रस्तुत शोधपत्र नेपाली विषयमा स्नातकोत्तर उपाधिका लागि उपयुक्त ठहरिएकाले स्वीकृति प्रदान गरिएको छ ।

शोध मूल्याङ्कन समिति

क्र.सं.	नाम	हस्ताक्षर
१.	प्रा.डा. रामप्रसाद भट्टराई (विभागीय प्रमुख)
२.	सहप्रा.डा. ऋषिराम शर्मा (शोध विशेषज्ञ)
३.	सहप्रा.डा. माधव प्रसाद पौडेल (शोध निर्देशक)

मिति : २०७३/०९/२२

Jan. 06, 2017

कृतज्ञता ज्ञापन

त्रिभुवन विश्व विद्यालय शिक्षाशास्त्र केन्द्रीय विभाग नेपाली भाषा शिक्षा विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह चौथो सेमेस्टरको नेपा. शि. ५९८ पाठयांशको प्रयोगका निम्ति प्रस्तुत शोधपत्र तयार गरिएको हो ।

अनुसन्धान कार्य आफैँमा गहन र जटिल कार्य हो । त्यसमा भाषा जस्तो विषयमा अनुसन्धान गर्दा अप्ठ्यारो महसुस भएको कुरा शोधकार्यको क्रममा अनुभव भयो । कक्षा सातमा अध्ययन विद्यार्थीको व्याकरणिक कोटिको प्रयोग शीर्षकमा अहिलेसम्म कुनै अध्ययन नभएको पाइएकाले प्रस्तुत अध्ययन गरिएको छ ।

प्रस्तुत शोधकार्यको शीर्षक चयन देखि अन्त्य सम्म यो आकारमा उभ्यादिन र सारगर्भित निर्देशन तथा प्रदर्शन गर्नु हुने परम आदरणीय गुरु तथा शोध निर्देशक सहप्रा.डा माधव प्रसाद पौडेल ज्यू प्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

शोधपत्र तयार गर्ने क्रममा आफ्ना अमूल्य सल्लाह सुझाव प्रदान गरी सहयोग पुऱ्याउनु हुने आदरणीय गुरु विभागीय प्रमुख प्रा.डा रामप्रसाद भट्टराई, प्रा.डा पारसमणि भण्डारी, सहप्रा. रविकिरण अधिकारी, श्री मुरलीधर घिमिरे, श्री गणेश बोहरा तथा नेपाली भाषा शिक्षा विभागमा कार्यरत सम्पूर्ण गुरुवर्ग प्रति हार्दिक आधार तथा सम्मान प्रकट गर्दछु ।

जीवनका हरेक कठिनाइसँग जुँधै आफ्ना सन्तानप्रति हरपल समर्पित रहनु हुने पूजनीय बुबा पदम ढकाल तथा आमा पार्वती ढकालको योगदान आजीवन अविस्मरणीय रहेको छ । त्यसै गरी प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण साथी भाइ तथा सामग्री सङ्कलनको क्रममा सहयोग पुऱ्याउनु हुने कैलाली जिल्लाका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय प्रति आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा यस शोधपत्र लेखन तथा टङ्कनमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने 'जी' कम्प्युटर सेन्टर, कीर्तिपुरलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै समुचित मूल्याङ्कनका लागि यो शोधपत्र नेपाली भाषा शिक्षा विभागको मूल्याङ्कन समिति समक्ष पेश गर्दछु ।

शोधार्थी

कलम राज ढकाल

शोधसार

शोधशीर्षक	:	‘कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको व्याकरणिक कोटिको अध्ययन’
शोधार्थी	:	कमल राज ढकाल
शोधनिर्देशक	:	सहप्रा.डा. माधव प्रसाद पौडेल
विभाग/क्याम्पस	:	नेपाली भाषा शिक्षा विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर
शैक्षिक वर्ष	:	२०७३
अध्याय	:	सात
पृष्ठ सङ्ख्या	:	१५+७५

अध्ययनको उद्देश्य

प्रस्तुत अध्ययनका उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

- कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको व्याकरणिक कोटि अनुसार लेखन क्षमताको अध्ययन गर्नु,
- सामुदायिक र संस्थागत दुबै विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको व्याकरणिक कोटिको प्रयोग क्षमताको पहिचान गर्नु,
- लैङ्गिकताको आधारमा विद्यार्थीहरूको व्याकरणिक कोटिको प्रयोग क्षमता पत्ता लगाउनु

शोधविधि

प्रस्तुत अध्ययनमा २०७३ सालमा कक्षा सातमा अध्ययनरत कैलाली जिल्लाका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई जनसङ्ख्याका रूपमा लिइएको छ ।

अध्ययनको व्याख्या तथा विश्लेषण गर्न सम्पूर्ण जनसङ्ख्याको समान प्रतिनिधित्व हुने गरी कैलाली जिल्लाका कक्षा सातमा अध्ययनरत दश विद्यालयका दश दश जना गरी सय जना विद्यार्थीहरू नमुनाका रूपमा छनोट गरिएका छन् ।

प्रस्तुत अध्ययनका लागि सामग्री सङ्कलन गर्न कैलाली जिल्लाका कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूबाट व्याकरणिक कोटिको प्रयोग क्षमताको अध्ययन गर्न तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको छ । तथ्याङ्कन सङ्कलन गर्दा क्षेत्रीय र वर्णनात्मक विधिको प्रयोग गरिएको छ ।

निष्कर्ष

भाषा विचार सम्प्रेषणको माध्यम हो । यो खास किसिमको व्यवस्थामा आधारित हुन्छ । यसका आफ्नै व्यवस्थाहरु हुन्छन् जसमध्येको एक मुख्य व्यवस्था व्याकरण पनि हो । व्याकरणले भाषालाई शुद्ध, स्तरीय र मानक रूपको प्रयोग गर्न अभिप्रेरित गर्दछ । विद्यार्थीहरुले भाषामा व्याकरण सम्बन्धी विभिन्न त्रुटिहरु गर्ने गरेको पाइन्छ, त्यसकारण विद्यार्थीहरुको व्याकरण सम्बन्धी समस्याहरुको अध्ययन गरी निराकरण गर्न अति आवश्यक देखिन्छ । प्रस्तुत शोध 'कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको व्याकरणिक कोटिको प्रयोग' शीर्षकमा तयार पारिएको छ । कैलाली जिल्लाका पाँच वटा सामुदायिक विद्यालयका र पाँच वटा संस्थागत विद्यालयका दश दश जना विद्यार्थी छनोट गरी लिखित परीक्षा लिएर प्राप्ताङ्कका आधारमा औसत अङ्क र मानक विचलन निकाली तिनीहरुको तुलनाका आधारमा निष्कर्ष निकालेर तल प्रस्तुत गरिएको छ :

- समग्र दृष्टिले कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको प्राप्ताङ्कको औसत अङ्क ५९.८४ र मानक विचलन २१.३४ रहेकाले समग्र व्याकरणिक कोटि प्रयोग क्षमता मध्यम स्तरको रहेको छ ।
- व्याकरणिक कोटिको सूचक अन्तर्गत समग्र लिङ्ग कोटिको औसत ६.३९ र मानक विचलन २.३७ रहेकाले समग्र लिङ्ग कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम स्तरको रहेको छ । त्यसै गरी समग्र वचन कोटिको औसत अङ्क ६.८६ र मानक विचलन २.८५ र रहेकाले वचन कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम स्तरको रहेको छ ।
- व्याकरणिक कोटिको सूचक अन्तर्गत समग्र पुरुष कोटिको औसत अङ्क ५.६१ र मानक विचलन ३.३ र रहेकाले पुरुष कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम स्तरको रहेको छ । त्यसै गरी समग्र आदर कोटिको औसत अङ्क ६.०९ र मानक विचलन २.५८ रहेकाले आदर कोटिको प्रयोग क्षमता सन्तोष जनक रहेको छ ।
- व्याकरणिक कोटिको सूचक अन्तर्गत समग्र पुरुष कोटिको औसत अङ्क ४.३५ र मानक विचलन ३.२२ उक्त औसत अङ्क पूर्णाङ्क पचास प्रतिशत भन्दा कम रहेकाले काल कोटिको प्रयोग क्षमता निम्न स्तरको रहेको छ । त्यसै गरी समग्र पक्ष कोटिको औसत अङ्क ५.५४ र मानक विचलन १.९१ रहेकाले पक्ष कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम स्तरको रहेको छ ।

- व्याकरणिक कोटिको सूचक अन्तर्गत समग्र भाव कोटिको औसत अङ्क ५.६८ र मानक विचलन ३.४० रहेकाले भाव कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम स्तरको रहेको छ । त्यसै गरी समग्र वाच्य कोटिको औसत अङ्क ५.२८ र मानक विचलन ३.३५ रहेकाले वाच्य कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम स्तरको रहेको छ ।
- व्याकरणिक कोटिको सूचक अन्तर्गत समग्र ध्रुवीयता कोटिको औसत अङ्क ६.४२ र मानक विचलन २.७ रहेकाले ध्रुवीयता कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम राम्रो रहेको छ ।
- सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको समग्र व्याकरणिक कोटिको प्रयोग क्षमता हेर्दा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको औसत अङ्क ५०.०८ र संस्थागत विद्यालयको औसत अङ्क ६९ रहेको छ । यसका आधारमा हेर्दा संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थीहरूको औसत अङ्क १८.३२ अङ्कले अगाडि रहेकाले संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको व्याकरणिक कोटि प्रयोग क्षमता बढी रहेको छ ।
- लैङ्गिकताका आधारमा समग्र व्याकरणिक कोटिको प्रयोग क्षमता हेर्दा छात्रको औसत अङ्क ६०.९६ र छात्राको औसत अङ्क ५९.६ रहेको छ । यसका आधारमा हेर्दा छात्रको औसत अङ्क १.३६ बढी भएकाले छात्रको समग्र व्याकरणिक कोटिको क्षमता बढी छ ।

यसरी व्याकरणिक कोटिका विभिन्न पक्षहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न प्रकारका प्रश्नहरूका आधारमा विश्लेषण गर्दा कक्षा सातमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूमा व्याकरणिक कोटिको प्रयोग क्षमता मध्यम रहेको देखिन्छ । सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूमा भन्दा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूमा तथा छात्रा विद्यार्थीहरूको भन्दा छात्र विद्यार्थीहरूको प्रयोग क्षमता राम्रो रहेको देखिन्छ ।

विषय सूची

पृष्ठ

अध्याय एक

शोध परिचय

१.१	पृष्ठभूमि	१
१.२	समस्या कथन	२
१.३	उद्देश्यहरु	४
१.४	सान्दर्भिकता र उपादेयता	४
१.५	अध्ययनको सीमाङ्कन	५

अध्याय दुई

पूर्वकार्यको समीक्षा र सैद्धान्तिक परिचय

२.१	पूर्वकार्यको समीक्षा	७
२.१.१	सम्बद्ध पुस्तकको समीक्षा	७
२.१.२	सम्बन्ध शोधको समीक्षा	९
२.२	सैद्धान्तिक अवधारणा	१३
२.२.१	व्याकरण	१३
२.२.२	व्याकरणको परिभाषा	१४
२.२.३	व्याकरणको क्षेत्र र एकाइहरु	१५
२.२.४	व्याकरण शिक्षणको परिचय	१७
२.२.५	व्याकरण शिक्षणको आवश्यकता र महत्त्व	१८
२.२.६	नेपाली व्याकरण शिक्षणका समस्या	१९
२.२.७	नेपाली व्याकरण शिक्षणका प्रचलित प्रमुख विधिहरु	२१
२.२.७.१	निगमन विधि	२१
२.२.७.२	आगमन विधि	२१
२.२.७.३	भाषा संसर्ग वा प्रत्यक्ष भाषा विधि	२२
२.२.७.४	भाषा पाठ्य पुस्तक विधि	२३
२.२.७.५	कार्यमूलक विधि	२४
२.२.८	व्याकरण शिक्षण प्रभावकारी बनाउने उपायहरु	२५
२.२.९	व्याकरणिक कोटि	२५
२.२.९.१	लिङ्ग	२५

२.२.९.२ वचन	२६
२.२.९.३ पुरुष	२६
२.२.९.४ आदर	२६
२.२.९.५ काल	२७
२.२.९.६ भाव	२७
२.२.९.७ पक्ष	२८
२.२.९.८ वाच्य	२९
२.२.९.९ ध्रुवीयता (करण-अकरण)	२९

अध्याय तिन

अध्ययन विधि तथा प्रक्रिया

३.१ जनसङ्ख्या छनोट	३०
३.२ नमुना छनोट	३०
३.३ तथ्याङ्क सङ्कलन	३०
३.४ प्रश्नावली निर्माण	३०
३.५ पूर्व परीक्षण	३१
३.६ वास्तविक परीक्षण	३१
३.७ तथ्याङ्कको विश्लेषण प्रक्रिया	३१
३.८ अध्ययनको रूपरेखा	३२

अध्याय चार

व्याकरणिक कोटिसम्बन्धी लेखन क्षमताको अध्ययन

४.१ व्याकरणिक कोटि सम्बन्धी समग्रात्मक स्थिति	३४
४.१.१ लिङ्गको प्रयोग क्षमता	३५
४.१.२ वचनको प्रयोग क्षमता	३६
४.१.३ पुरुषको प्रयोग क्षमता	३७
४.१.४ आदरको प्रयोग क्षमता	३८
४.१.५ कालको प्रयोग क्षमता	३९
४.१.६ पक्षको प्रयोग क्षमता	४०
४.१.७ भावको प्रयोग क्षमता	४१
४.१.८ वाच्यको प्रयोग क्षमता	४२
४.१.९ ध्रुवीयताको प्रयोग क्षमता	४३

अध्याय पाँच
विद्यालयको प्रकृतिका आधारमा व्याकरणिक
कोटिको प्रयोग क्षमता

५.१	सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको समग्रात्मक क्षमता	४५
५.१.१	लिङ्गको प्रयोग क्षमता	४६
५.१.२	वचनको प्रयोग क्षमता	४७
५.१.३	पुरुषको प्रयोग क्षमता	४८
५.१.४	आदरको प्रयोग क्षमता	४८
५.१.५	कालको प्रयोग क्षमता	४९
५.१.६	पक्षको प्रयोग क्षमता	५०
५.१.७	भावको प्रयोग क्षमता	५१
५.१.८	वाच्यको प्रयोग क्षमता	५२
५.१.९	ध्रुवीयताको प्रयोग क्षमता	५३

अध्याय छ

लैङ्गिकताका आधारमा व्याकरणिक कोटिको प्रयोग क्षमता

६.१	छात्र छात्राको समग्रात्मक क्षमता	५५
६.१.१	लिङ्गको प्रयोग क्षमता	५६
६.१.२	वचनको प्रयोग क्षमता	५७
६.१.३	पुरुषको प्रयोग क्षमता	५८
६.१.४	आदरको प्रयोग क्षमता	५८
६.१.५	कालको प्रयोग क्षमता	५९
६.१.६	पक्षको प्रयोग क्षमता	६०
६.१.७	भावको प्रयोग क्षमता	६१
६.१.८	वाच्यको प्रयोग क्षमता	६२
६.१.९	ध्रुवीयताको प्रयोग क्षमता	६३

अध्याय पाँच

सारांश, निष्कर्ष र उपयोगिता

७.१	सारांश	६५
७.२	निष्कर्ष	६६
७.३	उपयोगिता	७१
७.३.१	नीतिगत तह	७१
७.३.२	व्यावहारिक उपयोगिता	७१

सन्दर्भ सामग्री सूची

७३

परिशिष्ट

व्यक्तिगत विवरण

परिशिष्ट (क)

छनोटमा परेका विद्यालयको नामावली

सामुदायिक विद्यालय

१. श्री जनता उ.मा.वि., चौरीपुर, वलिया, कैलाली
२. श्री राष्ट्रिय उ.मा.वि., मोतिपुर, कैलाली
३. श्री कृष्ण नि.मा.वि., चुहा-१०, वाघमारा, कैलाली
४. श्री शम्भु सुनन्दा नि.मा.वि., चैनपुर-१०, कैलाली
५. श्री राष्ट्रिय मा.वि., गप्का, कैलाली

संस्थागत विद्यालय

१. गुरुकुल ई.बो. स्कुल, मोतिपुर, कैलाली
२. क्याम्ब्रिज हाइस्कुल, वलिया, कैलाली
३. कैलाली पब्लिक हाइस्कुल, वलिया, कैलाली
४. सर्वोदय मा.वि., गुजरा, कैलाली
५. बलिया कमन ई.बो. स्कुल वलिया, कैलाली

परिशिष्ट (ख)

छनोटमा परेका विद्यार्थीहरूको नामावली

१.	करुणा ऐडी	२०.	प्रकाश नेपाली	४०.	गोविन्द वि.क.
२.	पुजा परियार	२१.	नितेश चौधरी	४१.	तपेन्द्र भण्डारी
३.	वसन्ती रावल	२२.	सोनु परियार	४२.	विर ब. विस्ट
४.	सन्तोष खड्का	२३.	विनोड ओड	४३.	गोपी जैसी
५.	सुनिता सुनार	२४.	नविन राजवंशी	४४.	प्रकाश वि.क.
६.	दिपेन्द्र देउवा	२५.	चन्द्रकान्त जैसी	४५.	शेर ब. बुढा
७.	सिता मगर	२६.	यशोदा कुमारी	४६.	वसन्ती बडुवाल
८.	देवराज जैसी		अधिकारी	४७.	चन्द्रा खत्री
९.	तपेन्द्र विष्ट	२७.	भूमिका न्यौपाने	४८.	पुष्पा साउँद
१०.	लक्ष्मी प्रसाद शर्मा	२८.	अस्मिता सोडारी	४९.	निर्मला गिरी
		२९.	मञ्जु ओझा	५०.	मनिषा शाही
११.	करण कुमार वि.क.	३०.	करन रोकाया	५१.	शैलेश चौधरी
		३१.	वविता खत्री	५२.	कपिल खनाल
१२.	शर्मिला भण्डारी	३२.	गंगा खत्री	५३.	भिम खड्का
१३.	मेनुका ढकाल	३३.	अनिता वि.क.	५४.	महिमा चौधरी
१४.	समिर चौधरी	३४.	दिनेश थापा	५५.	गोपाल राना
१५.	पुजा ओली	३५.	विनिता रोकाया	५६.	सरस्वती चौधरी
१६.	अमृता वडुवाल	३६.	लक्ष्मी रोकाया	५७.	सन्दिपा चौधरी
१७.	श्री भण्डारी	३७.	कमल बहादुर	५८.	निखिल चौधरी
१८.	मिना कुमारी खनाल		वि.क.	५९.	नविना खनाल
१९.	अनिल वि.क.	३८.	हिम्मत वि.क.	६०.	प्रतिमा चौधरी
		३९.	मान महतारा		

६१.	अनन्या थापा	७५.	सुजन शाही	८८.	दुर्गा चौधरी
६२.	आरजु शाही	७६.	सृजना भण्डारी	८९.	मदन स्वॉर
६३.	सचिन चौधरी	७७.	सहदेव चौधरी	९०.	निर्मला नेपाली
६४.	सुरभि थापा	७८.	मेनिका वि.क.	९१.	चिरण रावत
६५.	दिनेश थापा	७९.	किल्ली उपाध्याय	९२.	सुरज रावत
६६.	सन्दिप बुढामगर	८०.	सुमन विष्ट	९३.	दिपेन्द्र रावत
६७.	सिमन विष्ट	८१.	गंगा विष्ट	९४.	जुना न्यौपाने
६८.	प्रकाश देवकोटा	८२.	करन विष्ट	९५.	दिपेन्द्र विष्ट
६९.	कृष्णा ढकाल	८३.	राम कुमार वडुवाल	९६.	तपेन्द्र रावत
७०.	सन्देश चौधरी	८४.	काजल ढकाल	९७.	नविना रावत
७१.	मनिषा चलाउने	८५.	महेन्द्र भण्डारी	९८.	विशाला भण्डारी
७२.	गंगा बुढा	८६.	सरिता विष्ट	९९.	रतना महतारा
७३.	प्रेम मगर	८७.	मनिष पाण्डे	१००.	विनिता वजगाई
७४.	अम्भर थापा				

परिशिष्ट (ग)

अङ्कन प्रक्रिया

उत्तर पुस्तिका परीक्षण गर्दा निम्नानुसार अङ्क प्रदान गरिएको छ, जस्तै:

वाक्य परिवर्तन	५
वर्ण विन्यास	२
पद सङ्गति	२
शुद्ध लेखन	१

व्यक्ति वृत्त

नाम : कमल राज ढकाल
जन्म मिति : २०४७/०९/१६
जन्म स्थान : वयाला-२, अछाम
माता/पिता : पार्वती ढकाल/पदम ढकाल
राष्ट्रियता : नेपाली
धर्म : हिन्दु
लिङ्ग : पुरुष
सम्पर्क : ९८४८२२२६६४
भाषा : नेपाली

शैक्षिक योग्यता

क्र.सं.	तह	शिक्षण संस्था	वर्ष	श्रेणी
१	एस.एल.सी.	रा.उ.मा.वि., कैलाली	२०६३	द्वितीय
२	१०+२	रा.उ.मा.वि., कैलाली	२०६६	द्वितीय
३	स्नातक	महेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस, नेपालगञ्ज, बाँके	२०६९	द्वितीय
४	स्नातकोत्तर	विश्व विद्यालय क्याम्पस, त्रि.वि.वि., कीर्तिपुर	२०७३	